

בדרכו

מרבן של כל בני הגולה
מרן שר התורה שליט"א

אמונה

גיליון קל"ד
פר' ויקהל - שקלים
תשפ"ב

דרך פיקודיך

פנינים על פרשת שבוע מרבנינו

פרשת ויקהל

ויביאו האנשים על הנשים על (לה כב).

צ"ב מדוע באו ביחד הרי כשבאים ביחד יש חשש ליצר הרע.
תשובה: האנשים באו להעיד שנתנו רשות ליתן תכשיטיהן.

וכל אשה זוכמת לב בדידה טוו ויביאו מטוה את התכלת ואת הארגמן ואת תולעת השני ואת השיש (לה כה).

צ"ב מדוע פתח הכתוב בלשון יחיד בדידה וסיים בלשון רבים טוו.
תשובה: לא הרבה מטווה.

ועבד בצלאל או ויעבד

שאלה: ראיתי אחד שהעיר שבפרשת ויקהל (פרק ל"ו פסוק א'), כתיב ועשה בצלאל וגו', ותירגם אונקלוס "ועבד" בצלאל וכו', והעיר שטעות סופר באונקלוס וצ"ל "ויעבד" בצלאל וכו', ולא "ועבד" לשון עבר, דהא עדיין לא עשה בצלאל כלום, ורק בפרק ל"ז (פסוק א') דכתיב ויעש בצלאל, יש לתרגם "ועבד" בצלאל, משום ששם כבר עשה בצלאל, אבל כאן (בפרק ל"ו) יש לתרגם "ויעבד" בלשון ציווי, וכתב שכך הוא הנוסח באונקלוס בחומש רב פנינים.

ושאלתי, האם מוכרח הערה זו או לא? והטעם?
תשובה: אינו מוכרח דכמו שנתפרש ועשה כך ועבד.

ויעש את שבן המשוזה קדש ואת קטורת הסמים טהור (לז, כת).
צ"ב מה הביאור שבשמן המשחה כתוב וקידש ובקטורת הסמים כתוב טהור.

תשובה: קטורת אין מקבל טומאה אלא ע"י חיבת הקודש.

ומסך שער הזוזה וגו', ועמדיהם ארבעה ואדניהם ארבעה נוזשת וויהם כסף וצפוי ראשיהם כסף (ל"ח י"ח - י"ט).

ש. הנה לעיל פ' תרומה (כ"ז, ט"ז - י"ז) כתיב, ולשער החצר מסך וגו', כל עמודי החצר סביב מחשקים כסף וויהם כסף ואדניהם נחשת, והק' אאמו"ר שליט"א למה ציפה ראשיהם כסף כפי שנאמר בעשיה בפ' ויקהל, והרי בציווי בפ' תרומה ל"ג לצפות ראשיהם כסף (וכן ק' בויקהל ל"ח י"ז).
ת. התורה קיצרה.

מדוע כאן כתב כלים אחרון ושם אחרון

ש. הנה בפ' ויקהל נאמר קודם המשכן והחצר ואח"כ הכלים, ואילו בציווי לעיל פ' תרומה נאמר קודם הכלים ואח"כ המשכן והחצר. וצ"ב.

ת. אין הסדר מעכב.

פרשת שקלים

בביאור מדוע דוקא מחצית השקל

לכפר על נפשתיכם, בירושלמי שקלים פ"ב ה"ג לפי שחטאו בעגל במחצית היום יתנו מחצית השקל, ומבואר דמחצית השקל מכפר על חטא העגל אבל עדיין לא נתבאר למה דוקא מחצית השקל ולא מחצית מטבע אחרת.

וי"ל עוד טעם משום שנא' ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב אשר באזניהם ומשקל נזם, מצינו בפ' חיי שרה נזם זהב בקע משקלו ובקע הוא מחצית השקל כמ"ש בקע לגלגלת מחצית השקל ולכך הוצרכו כפרה מחצית השקל, (ואע"ג דהתם זהב הכא כסף י"ל דאמשקל קפיד רחמנא) [ואם נימא דבאזניכם היינו ב' נזמים לב' אזנים י"ל דמנה של קודש כפול ה', הערה מח"א, מיהו תוס' בבכורות ה' א' כתבו דדוקא ככר של קדש ה' כפול ולא שקל].

(טעמא דקרא, גם אני אודך, תשובות הגר"ח, ועוד)

דרך מצוותיך

שו"ת בהלכה מרבנינו

דיני מגילה

ניחא ליה במגילה

שאלה: אם מותר ליקח מגילה מחבירו לצאת יד"ח, משום ניח"ל לאיניש למיעבד מצוה.
תשובה: אם יזהר שלא יקרע.

עמידה בקריאת המגילה

שאלה: אם יש ענין לעמוד בקריאת המגילה.
תשובה: הכל כמנהג המקום [ואצלנו יושבים].

לשמוע קודם ברכת התורה

שאלה: אם אפשר לשמוע מגילה קודם ברכת התורה בשעת הדחק.
תשובה: יתכן.

מצוה בו

שאלה: מ"ט לא נימא שכל אחד יקרא המגילה בעצמו משום מצוה בו יותר מבשלוחו.
תשובה: לא כ"א יודע לקרות.

לקרוא בציבור

שאלה: כשקורא המגילה ביחידות אם עדיף שיחזור לקרוא בציבור כשיכול.
תשובה: אינו חייב.

לקנות מגילה

שאלה: אם יש ענין שכל אחד יקנה מגילה כשרה לעצמו.
תשובה: אם יכול.

לשמוע או לומר

שאלה: מי שיש לו מגילה אם עדיף שיאמר עם הש"ץ או שישמע משום ברוב עם.
תשובה: ישמע ויאמר עמו בלחש.

ברכה ע"פ רוב

שאלה: בשו"ע ס' תרפ"ח עיר שהיא ספק מוקפת חומה קוראין בשני הימין ומברכין על קריאתה. וצ"ע הא אין מברכין ע"פ ס"ס כמבו' במשנ"ב ס' רט"ו, וה"ה ע"פ רוב.
תשובה: כך הייתה התקנה מעיקרא.

נשים ברוב עם

שאלה: אם לנשים איכא דין ברוב עם לקרוא ולשמוע המגילה ברבים משום ברוב עם או יכולות בבית.
תשובה: אם יכולה יש הידור.

לברך לנשים

שאלה: כשקורא המגילה לנשים אם יברך היכא שכבר בירך ויצא.
תשובה: יברכו הנשים.

חינוך קטן במגילה

שאלה: מהו שיעור חינוך קטן בקריאת המגילה כשיודע לשמוע, או כשמתרכז בכל המגילה.
תשובה: כשאביו יכול לשמרו.

מגילה בטלפון

שאלה: אם יוצא יד"ח קריאת מגילה בטלפון.
תשובה: לא מסתבר וצ"ע.

(מועדי הגר"ח באדיבות מכון גם אני אודך)

בדרו נלך

מהנעשה והנשמע בקודש פנימה

- במרכז סיום מסכת מנחות וסדר קדשים ותחילת מסכת נדה בביהמ"ד אוהל יוסף היכל אברהם, בשכונת רמות פולין בירושלים, הוקרא ע"י הגאון ר' ברוך שושן ר"מ ישיבת מאורות התורה, מכתב רבינו בו נכתב: בס"ד לכבוד לומדי השיעור בראשות הגאון ר' ישראל בונים שרייבר שליט"א ידוע גודל זכותם של עמלי התורה מחזיקי העולם כמש"כ אם לא בריתי יומם ולילה וכו', ואתם הזוכים לעמול דבר יום ביומו ולהעמיק בעיון במסכתות הש"ס ובפרט לעת כזו שקמים עלינו למעט תורה ולומדיה אשריכם עם סיום מסכת מנחות וסדר קדשים ותחילת מסכת נדה שתורתכם תהא מגנא ומצלא מכל הקמים עלינו מבית ומחוץ. יה"ר שתזכו לסיים כה"ת כולה בבלי ירושלמי.

- בחמישי שעבר נשאל רבינו ע"י רבני קרן השביעית, בזה"ל: ט"ז אדר א' תשפ"ב, לכבוד מרן שליט"א, רבני קרן השביעית מבקשים בזאת לשאול דעת תורה והלכה מאת מרן שליט"א האם לקראת חג פורים הבעל"ט, נכון ליתן דין קדימה במתנות לאביונים לחקלאים אלו למען שמירת השמיטה, והאם יש בה קיום דין לכתחילה של מתנות לאביונים ביום הפורים, השיב רבינו: כן, וחתם ע"ז בכתי"ק.

- במוצ"ש נערך בקודש פנימה שמחת הווארט לנכד רבינו מרן פוסק הדור הגר"ג קרליץ זצוק"ל בן לבנו הגאון ר' אברהם ישעיה קרליץ שליט"א רב ביהכ"ס הליגמן, החתן הבה"ח אלחנן קרליץ נ"ו מבחירי ישיבת תורה בתפארתה, רבינו ברך בחכיבות את החתן ואבי החתן ובני המשפחה.

- עקב יוזמות ההרסניות של גורמים ממשלת הזדון לפרוץ בחומות כרם בית ישראל, וללחום בקומה הכשרה רח"ל, הוקם בשליחות עיני העדה רבן של ישראל שליט"א ומרן ראש הישיבה שליט"א, 'ועד בני התורה למען כשרות הטלפונים' בו צוות משפטנים שיביאו מתווה לפתרון בעיית התקשורת. את הועד ינהל הרה"ג ר' אליהו קמינסקי מרבני מרכז התורה פתח תקווה.

- עם ההגעה ליעד בקמפיין המצינ"ג לגיוס מתנדבים של ארגון "עזרת אחים", הגיעו יו"ר הארגון איש החסד הרב אברהם קאפ והמנכ"ל הרב ברוך הופמן להתברך מרבינו, רבינו שיבח את הפעילות והביע קורת רוחו מהצטרפות מאות המתנדבים החדשים לשורות הארגון.

- מעשה שקיבלנו למערכת מכלי ראשון: אברך שכיום בוגר אחד הישיבות החשובות בבני ברק, וכשהיה בחור חטף דו"ח על אי חבישת מסיכה, כאשר לא ציית לשוטר שביקש ממנו ללבוש מסכה, כל המבינים בעניינים אלו אמרו לו כי אין מה לערער בבית משפט וצריך לשלם כי יש לשוטר מצלמת גוף וכו', אבל הבחור אמר שהוא זוכר את ברכת רבינו בהיותו "בוגר" קורנה, וחיפשו תורמים לפלאזמה והבחור לא בדיוק רצה והביאו לו הוראה וברכת רבינו שאם הוא יתרום הוא רק ירויח ויראה את זה בחייו איך ניתן להרויח, הבחור תרם 6 פלאזמות וקיבל ע"כ אות מגורמי ממשל כי הוא היה באותו זמן מהיחידים שתרמו פלאזמות, וב"ה תוך תקופה קצרה הוא התארס והתחתן.

ושבוע שעבר היה לו את הנס הבא, ביום ג' הגיע הדיון בערכאות שלהם, וכל מי שהיה לפניו נדחה הערעור והיה חייב לשלם סכום הקנס, ואצלו בכלל כנ"ל העו"ד אמרו לו כי אין לו סיכוי כי ע"פ חוקיהם נקרא כי התחצף לשוטר, אבל ויהי הפלא השופט שואל את האברך למה הגעת הרי אין לך סיכוי, אומר לו האברך אכן ע"פ חוק אין שום סיבה למה להוריד לי ואז השופט אומר לו אם הגעת כנראה יש לך למה... אז תגיד לי למה... אנו באוירת פורים קטן אז תגיד לי... ואז מוציא לו הבחור מסמכים שהוא תרם 6 פלאזמות באותה התקופה ואז השופט אומר לו אתה תרמת כ"כ הרבה פלאזמות תראה לי... ואז השופט נהיה מרוגש שעומד לפניו אדם שתרם 6 פלאזמות ומספר השופט בן משפחתי היה בין חיים למוות והפלאזמות של אנשים שתרמו באותה התקופה הצילו אותו ונכון שאני לא יודע אם זה הפלאזמות שלך אבל אם תרמת כ"כ הרבה אני מפעיל את סמכותי, והוריד לו את הקנס לסכום סמלי.

- בספר החדש חמודי אבי עזרי מקורות להוראות ופסקי הלכה של רבינו הגדול מרנא אבי עזרי זיע"א שיו"ל ע"י יבדל"ח מרן פוסק הדור הגר"י זילברשטיין שליט"א, הובא בראש הספר הסכמת רבן של ישראל בכתי"ק, בו נכתב בכתי"ק כי הלכותיו והנהגותיו של מו"ר הגה"צ מרן הגרא"מ שך זצוק"ל הם דברי אלוקים חיים, יצויין כי בספר אף מרגליות רבות מרבינו.

צילום: שוקי לרר, בקודש פנימה.

לזכות החתן יעקב ישראל בן שולמית, יה"ר שיבנה בית נאמן בישראל דורות ישרים ומבורכים.

יו"ל ע"י מכון "דרך אמונה" בקול ובכתב - קו דרך אמונה: 0799-211-666, קבלת הגיליון במייל: a0799211666@gmail.com, הגיליון יו"ל בסיוע עמותת "נעשה אדם" ע.ר. 580652063, לתרומות והנצחות בפלא' 052-760-6474 או למרגלות לשכת הגזית

- ברכת יש"כ לשלוחא דרבנן הרה"ג ר' אברהם רובינשטיין הי"ו על עזרתו וסיועו לגליון -